

Maria Mogielnicka

"Czyn narodowy i historia w ostatnich pismach Maurycego Mochnackiego", Stanisław Pieróg, "Przegląd Humanistyczny" nr 1/2 (1981) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 25/1-2 (83-84), 253

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ PARNIEWSKI Witold: Majakowski - fascynacja i opór. Z dziejów recepcji w Polsce. Łódź 1981, Wyd. Łódz., ss. 280, zł 40,-

Poezja Majakowskiego była popularna w Polsce od początku niepodległości po współczesność. W 1919 roku opublikowano fragment poematu "Obłok w spodniach", jednak już wcześniej wielu Polaków stykało się z poezją rosyjskiego poety. Lata 1921-1923 to okres największego zainteresowania poezją Majakowskiego w Polsce. Wielkim wydarzeniem kulturalnym był przyjazd Majakowskiego do Warszawy w 1927 r. Książka prezentuje recepcję twórczości Majakowskiego w Polsce do lat sześćdziesiątych. Na uwagę zasługuje artykuł Wiktora Woroszyńskiego "Batalia o Majakowskiego", ogłoszony w 1950 roku w "Odrodzeniu", który wywołał trwającą kilka lat dyskusję. Książkę uzupełnia bibliografia i fotografie inscenizacji teatralnych utworów Majakowskiego w teatrach polskich.

BP/83/84/69

A.B.

/II/ PIERÓG Stanisław: Czyn narodowy i historia w ostatnich pismach Maurycego Mochnackiego. "Przegląd Humanistyczny" 1981 nr 1/2 s. 71-81.

Autor omawia ostatnie pisma Mochnackiego, tzw. pisma auxerskie, oraz niedokończone dzieło "Powstanie narodu polskiego w roku 1830 i 1831". Są one manifestacją postawy światopoglądowej Mochnackiego, charakteryzującej się swoistym realizmem i filozofią czynu narodowego. Realizm polityczny Mochnackiego, krytyka postawy romantycznej dokonywanej z pozycji wewnątrzromantycznych, polega na wezwaniu do jedności emigracji, analizie położenia historycznego, a nie na rewolucji powszechnej bądź też "wojnie gabinetów". Idąc za Kallenbachem autor dowodzi, że "Powstanie narodu Polskiego" nie jest pracą historyograficzną, lecz jest manifestacją swoistej filozofii czynu pojmowanej jako ludzkie, społeczne działanie zmierzające do urzeczywistnienia określonych wartości. Tylko w perspektywie takiej filozofii czynu historia powstania listopadowego mogła być historią możliwego zwycięstwa, a nie historią klęski.

BP/83/84/70

M.Mg.